СВОБОДА

LIBERTY

Часопись для руского народа въ Америцѣ и органъ „Руского Народного Союза“.

Рокъ VIII. — Мт. Кармель, Па. Четвергъ 1-го Лютого 1900. — Число 4.

КАЛЕНДАРЬ.

Лютий.

1	Ч.	Евтимія, Евсевія
2	П.	Максима, Евгенія
3	С.	Тимотея, Анастасія
4	Н.	32. по Сош. Климента
5	П.	Ксенія
6	В.	† Григорія Богосл.
7	С.	Ксенофонта

Увага.

Хотячи приступити до „Союза“ най посылають вступне и мѣсячне до касіера:

Mr. Kond. Kotanczyk
Box 127
SHAMOKIN, PA.

И увѣдомлять секретара подъ адресою:

Rev. Antony Bonczewsky
10 May Str.
ANSONIA, Conn.

СПРАВЫ „Р. Н. СОЮЗА.“

Въ першой половинѣ сѣчня 1900 р. приступили до „Р. Н. Союза“ слѣдуючи новй члены:

		Число въ гол. книзѣ:
Pittsburg, Pa.		
1.	Пандракъ Анна	1747
2.	Филипъ Анна	1748
3.	Працакъ Марія	1748
4.	Судомаръ Марія	1749
5.	Олексовичь Олена	1749
6.	Барна Єва	1750
7.	Яницка Марія	1750
8.	Пельцъ Павлѣна	1751
Northampton, Pa.		
9.	Бѣганичь Олекса	1758
10.	Поликъ Иванъ	1758
11.	Грицко Алексій	1759
12.	Цимбалюшь Юрій	1760
13.	Гнатъ Михайло	1760
14.	Кость Андрей	1761
15.	Дрѣпка Иванъ	1761
16.	Мигурскій Иванъ	1762
Buffalo, N. Y.		
17.	Зиньчакъ Дмитро	737
Waterburry, Conn.		
18.	Курилко Анастазія	119
19.	Пидапп Єва	121
McKees Rocks, Pa. Бр. св. О. Николая:		
20.	Бенько Андрей	1762
21.	Урамъ Грисо Стефанъ	1763
22.	„ „ Василь	1763
23.	„ Швандрикъ Никол.	1764
24.	Бенько Семенъ	1764
25.	„ Михаилъ	1765
26.	Барцаль Михайло	1765
27.	Порада Іоанъ	1766
28.	Прокопчакъ Йосифъ	1766
29.	„ Павло	1767
30.	„ Теодоръ	1767
31.	Перекста Іоанъ	1768
32.	Патлевичь Дмитро	1768
33.	Чернега Михайло	1769
34.	Чеканьскій Валько	1769
35.	Шептакъ Василь	1770
36.	„ Іоанъ	1770
37.	Шишакъ Николай	1771
38.	„ Михаилъ	1771
39.	„ Стефанъ	1772
40.	Корба Юрчикъ Стефанъ	1772
41.	Корданъ Данько	1773
42.	Стенько Павло	1773
43.	Саракъ Михаилъ	1774
44.	Горнякъ Михаилъ	1774
45.	Галенда Петро	1775
46.	Грешко Грицъ	1775
47.	Мудрикъ Іоанъ	1776
48.	Марґунъ Семенъ	1776
49.	Митро Іоанъ	1777
50.	Ранячь Илія	1777
51.	Рябикъ Теодоръ	1778
52.	Репенда Дмитро	1778
53.	„ Андрей	1779
54.	Рйопка Василь	1779
55.	Тарча Михаилъ	1780
56.	Ющикъ Михаилъ	1780
57.	Онуфракъ Николай	1781
58.	Волпкъ Михайло	1781
59.	Дутканичь Василь	1782
60.	Деркачь Иванъ	1782
61.	Дробнякъ Андрей	1783
62.	Халупа Михаилъ	1783
Jessup, Pa.		
63.	Феценко Дмитро	91
64.	Мацѣевскій Сидоръ	103
Calumet, Pa.		
65.	Гайдашь Семенъ	1415
Shenandoah, Pa.		
66.	Баранъ Симеонъ	1784
67.	Чупашка Петро	1784
68.	Ющакъ Василь	1785
69.	„ Іоанъ	1785
70.	Морохъ Олена	1786
St. Louis, Mo.		
71.	Духъ Никонъ	837
72.	Валентикъ Илярій	1219
McAdoo, Pa.		
73.	Зазуля Иванъ	666
74.	Шуркала Василь	1212
Eleanor, Pa.		
75.	Канторъ Иванъ	1786
76.	Трохановскій Купріянъ	1787

Ант. Бончевскій
секретарь.

Квитъ

на $300, словами триста доляровъ, котри я подписаный одержавъ зъ касы »Р. Н. Союза« яко посмертне по своей бл. п. женѣ Фенні Чура. За такъ скоре выплачене дякую урядови »Союза«.

Jersey City, N. J. дня 20. януара 1900

Романъ Чура.

ПРИ СВѢДКАХЪ:
Діонизій Голодъ,
Конст. Кирчѣвъ.

Вѣсти зъ Америки.

Ansonia, Con., Jan. 25, 1900.

(Нещасный выпадокъ. — Бібльотеки).

На вѣчу въ Джерзи Сити говорили, щобы зъ каждои мѣсцевости, де мешкають нашй люде, подавано водъ часу до часу новй вѣдомости. Такъ я хочу подати вамъ де-що зъ нашои кольоніи.

Робота ту иде досыть добре, однакъ якесь нещасте повисло надъ нашими людьми, бо машины чогось завзялись и убивають або калѣчать богато людей, а мѣжь ними и нашихъ. Того року мали мы щось ажь 6 такихъ нещасныхъ выпадковъ. Одного убила машина, змѣсивши до непознаня, другому водтяла ногу, иньшихъ менше небезпечно потовкла; а ось 20. сѣчня с.р. »шефтъ« (конецъ вала) злапавъ за одежу Ивана Шкурата, коли той »клинувавъ« и такъ нимъ пару разовъ обернувъ, що той ледви выйшовъ живый, але страшно покалѣченый. Лице порозрывало до непознаня, такъ, що ажь треба було надъ 20 докторскихъ штиховъ, щобы позшивати; одежу здерло зъ него цѣлкомъ, поздиравши шкору, а кромъ того зломило руку въ двохъ мѣсцяхъ низше локтя. Йв. Шкуратъ есть родомъ зъ Бортного и есть членомъ бр. св. АА. П. и П. и заступникомъ головы молодечого бр. св. Володимира В.

Въ контрахъ Новои Англіи або якъ звыкли звати »старй контры«, водить ся лѣпшій порядокъ, якъ по Пенсильваніи. Тутъ майже кожда мѣсцевость мае свою публичну бібльотеку и много приватныхъ зъ тысячами книжокъ, зъ котрыхъ корыстае маса людей безплатно. Такй бібльотеки мають и нашй сусѣднй мѣста Ансонія и Дерби, Конн. Особливо ансоньска бібльотека представляе ся досыть хорошо. Она есть даромъ одной панѣ, мае свой хорошій будинокъ зъ колькадесять тысячами книжокъ, стоить подъ зарядомъ мѣста, а управляе нею особный комітетъ. Тому два роки, коли нашй люде зачали рухатись въ той мѣсцевости, то комітетъ бібльотеки радивъ навѣть надъ тымъ, що — зваживши число нашихъ людей — есть рѣчею пожаданою закупити трохи книжокъ рускихъ для нашихъ людей, бодай важнѣйшй. Однакъ се зоставлено часови и не спроваджено до днесь, бо нема — кажуть — потребы, бо нашй люде такй скорй до книжки, якъ волъ до кариты. Видно, трохи познали нашихъ людей.

Въ Дерби така публична бібльотека доперва въ початкахъ, а якъ о таку рѣчь чужй народы дбають, то ось вамъ свѣжій прикладъ: На дняхъ директоръ бібльотеки въ Дерби достае величезну паку найновѣйшихъ книжокъ, колька сотъ фунтовъ зъ Ню Йорку водъ одной зъ выдавничихъ сполокъ. Але хто приславъ сей даръ, не знае, то-жь удае ся до заряду сполки, щобы подала имя той гойнои особы, и достае таку водповѣдь:

Пов. Пане! — Въ водповѣди на Ваше письмо зъ 18. сѣчня заявляемо, що не можемо выявити имени особы, котра казала выслати Вамъ тй книжки. Якась панѣ, котру мы перший разъ бачили, прійшла до насъ, замовила тй книжки, подала адресу и заплативши, казала тамъ выслати. — Зъ поважанемъ. Dodd, Mead and Co.

Чи не хорошій прикладъ? Такъ люде дбають о науку и просвѣту. А многй зъ нашихъ людей книжки або газеты боять ся, якъ злый свяченои воды. При нашой церкви въ читальни им. Котляревского находить ся днесь вже маленька бібльотека та приходить колька часописей. Многй зъ молодцѣвъ беруть ся радо до книжокъ и газетъ, читають и пожичають, але старшй и женщины чогось боять ся. А якъ бы всѣ о те дбали, то хоть мы Русины не маемо такихъ добродѣевъ, якъ иншй люде, але все таки скорше поступали бъ мы впередъ.

В.

Зъ Northampton, Pa.

Въ минувшомъ роцѣ 1899 прійшло много людей-роботниковъ до Нортгамптонъ и околицѣ, бо тутъ робота пшла добре черезъ лѣто, а и теперь, если только дощь не перерве, то можна выробити каждый день. Фабрики ту суть майже всѣ »цементовй млыны«, однй истнують вже водъ колька лѣтъ, а другй ставляють, бо найшлось много камѣня здалого на цементъ. Углевй »брехи« не вырабляли каждый день, то народъ тягнувъ ся тамъ, где бы можна лучше заробити, полишали церкви и священниковъ, а прибули на такій плейзъ, де нема анѣ церкви анѣ священника близько, словомъ, небуло мѣсця, де бы можна було слово Боже почути. Отъ такъ народъ живъ зъ дня на день, однаково чи недѣля, чи свято, чи будденъ. Але знайшлись такй, що не дали рускому народу спати »сномъ блаженного«, а стали пробуджати его до житя; але до якого житя? Знайшлись такй людцѣ, що завели борбы за вѣры. Заложили братство »православное« въ Casasauq[illegible]a. и не дивниця, [illegible] удалось имъ заохотити колькапайцять душъ рускихъ подъ »московскій покровъ«, бо якъ каже пословиця: »утопаючій чѣпае ся бритвы«, такъ и зъ тыми людьми сталось. Не було жадного иншого братства анѣ організаціи народнои, то добре до якого будь товариства належати, ко-бъ лишь мати водповѣдну подпору въ часѣ слабости.

Но не такъ сталось, якъ бы собѣ де-хто бажавъ, бо прійшовъ зъ помочію о. Кешелякъ зъ Лансфордъ, Па. и що трету недѣлю водправляють намъ Службу Божу, напоминаючи людей, щобъ держали ся своеи вѣры и народности. За ихъ старанемъ засновало ся ту руске братство им. Успенія Пр. Богородицѣ, котре въ протягу трехъ мѣсяцѣвъ свого истнованя, числить вже 48 членовъ. Всѣ члены належать вже до »Р. Н. Союза«. Заходять ся також о. П. Кешелякъ около будовы рускои церкви въ Нортгамптонъ, Па. Мѣсце подъ будову церкви вже закуплено на дуже видномъ и красномъ мѣсци и контрактора згоджено, але зимова пора не дозволяе забирати ся до роботы. Церква мае бути мурована зъ цеголъ. Буде она коштовати колькапайцять тысячь доляровъ, але на толькій народъ рускій, котрый ту перебувае, не значило бы много, ко-бъ лишь люде хотѣли задержати ся при томъ обрядѣ въ якомъ хрестились. Однакъ на жаль и ганьбу Матери-Руси, много есть такихъ сыновъ, що водрѣкають ся єѣ ту въ вольномъ краю, де каждому свободно вызнавати свою вѣру, свой обрядъ и свою народность. Не тѣште ся, любй братя, обѣцянками якй вамъ захвалють непрошенй опѣкуны, будьто царь россійскій надѣлить васъ добромъ дочаснымъ, если перейдете въ

(Продовжене на другой сторонѣ).

Американьскій шляхтичь.

Образъ зъ житя рускихъ роботниковъ
— въ 3. актахъ. —
Написавъ Стефанъ Макарь.

(Дальше)

СЦЕНА 3.

Джорджь и Маруся.

Маруся (вбѣгае, гомонячи и подскакуючи, не завважавши Джорджа та въ мить стае, спущаючи очи). Я навѣть не знала, що вы ту!

Джорджь (миленько). И я не сподѣвавъ ся, що васъ ту застану, Марусю! а однакъ, бачите, що мы обое навѣть несвѣдомо маемо одни и тй самй мысли.

Маруся. Мене мама послали до мѣста за купномъ, а що я забула грошѣ, то зъ дороги мусѣла вертати ся.

Джорджь. Якъ то добре склало ся! (оглядае ей) Чи вы такъ, Марусю, выходите вбравй на мѣсто?

Маруся. А якже жь инакше?

Джорджь (зъ серцемъ). Оно и такъ нѣчо, вамъ въ каждомъ убраню гарно; але, бачите, такъ ходять только »гріnорки«, а вамъ належить ся инша одежа.

Маруся. Я маю сукню и капелюхъ та чомусь соромлюсь и боюсь, щобъ мама не сварили.

Джорджь. Чого-жь бы зновь мамѣ за таке на васъ сварити? Не бойтесь, я вже зъ ними побесѣдую. Чейже-жь всѣ дѣвчата въ Америцѣ вбирають ся по паньски а вамъ бы, такой красуни, ходити якъ небудь — ажь грѣхъ.

Маруся. Але менѣ треба спѣшитись, бо мама будуть сварити, що такъ довго выбираюсь.

Джорджь. Не спѣшѣть ся, я тежь зъ вами поду, бо и менѣ тамтуды дорога.

Маруся. Вы може тежь подете на той мітінґъ, що пошли нашй хлопы?

Джорджь (скрививши ся). Де менѣ теперь до мітінґовъ! у мене суть важнѣйшй справы! Я, бачите, Марусю, вже досыть нагарувавъ ся, хотѣвъ бы теперь кинутись до иншои роботы, трохи легшои. Якъ знаете, есть у мене пару ускладаныхъ центовъ, то хотѣвъ бы водкупити якій салюнъ.

Маруся. Чи такъ?

Джорджь. А якже! Хиба-жь на те въ мене наука, щобы я цѣлый свой вѣкъ ходивъ чорнымъ якъ вуголь та леда день надѣявъ ся смерти або вѣчного калѣцтва?

Маруся (хитае головою). Ой правда то правда, що той хлѣбъ майнерскій дуже горкій... Я все кажу няньови, щобъ мы йшли деинде, а они менѣ заодно водказують, що тамъ добре де насъ нема.

Джорджь. Не дивуйте няньови. Они вже старшій чоловѣкъ, засидѣлись на одномъ мѣсци, то й рушатись имъ тяжко. (чемно усмѣхаючись) Сядьте на хвилинку, Марусю, то побесѣдуемо трошки! Менѣ такъ любо, коли я зъ вами розмовляю...

Маруся (перѣшучо). Колижь бо я мала скоро вертатись, а потомъ не здужаю на часъ.

Джорджь. Якось то мы передъ мамою выправдаемось. (бере ей за руку и саджае на крѣсло, самъ тежь сѣдае) Отже жь (покашлюе) я вже пересмотрювавъ, чи нема ту де догодного мѣсця для мене на салюнъ...

Маруся. И знайшлисьте?

Джорджь (кривить ся). Такъ и нѣ. Є тамъ оденъ на продажь, и я торгувавъ уже вчера та не могли мы погодитись въ цѣнѣ. Зрештою, я тамъ не дуже на тое ласый, бо то малина; тай якій то заробокъ може бути въ такой малой мѣсцевости а ще до того де только салюновъ?! (приближаесь до неи близше) Я бы вамъ щось сказавъ Марусю, але нѣкому того не скажѣть...

Маруся. О, та де-жь бы тамъ!

Джорджь (таемничо). Я бы мавъ велику охоту десь въ большомъ мѣстѣ. Знаете, що тысячь то не сто. Въ большомъ мѣстѣ всякій зайде до салюну; а ту хто?

Маруся (притакуе). Певно.

Джорджь. Тай пріемнѣйше въ большомъ мѣстѣ. Е де выйти, щось нового побачити, забавитись; а ту що?

Маруся. Такъ, такъ!

Джорджь. Менѣ неразъ вже трафлялось въ большомъ мѣстѣ прійти до щастя та я не конче спѣшивъ ся. Отъ и недавно въ Ню Йорку одна богата Американка ажь просила ся черезъ людей, щобъ я еи сватавъ...

Маруся (поспѣшно). А вы-жь що на тое?

Джорджь (всмѣхаесь). Ге, та де жь бы я бравъ чужу дѣвчину! Щобъ панесла менѣ повну хату золота, то й тогдѣ бы ще надумувавъ ся. (розкладае руками) Бо самй розважте, Марусю! Я только роковъ працювавъ, щадивъ, а то на те, щобъ потомъ чужа яка вбиралась за мои грошѣ та показувала передъ людьми яка она панѣ?.. (Маруся притакуе головою. Джорджь зниженымъ солодкимъ голосомъ): Я собѣ мѣркую: Якъ вже мае хто за моивъ головою вживати, най наша Русинка зажіе щастя.

Маруся. Такъ, такъ! Наша дѣвчина не розтратить а ще больше придбае.

Джорджь. То жь то въ томъ и причина, чому я не хотѣвъ Американки. Чи то не буде чоловѣкови мило, якъ я въ недѣлю выйду собѣ на мѣсто зъ жѣнкою, порядно та по паньски вбраною ажь люде позавидують? А вернемо до хаты, то не потребуемо нюхати смороду зъ майнерского олѣю, а моя жѣнка не потребуе мозолитись надъ людскими чорными лахами. Ажь любо такъ жити, коли ще по свому заговоришь до своеи жѣнки! (похнюплюе голову) Та що я розбесѣдувавъ ся? Давъ Богъ талантъ и грошѣ та чи дасть щасте? Чи схоче мене котра наша дѣвчина? (похнюплюе голову).

Маруся (спущае очи и мне въ рукахъ фартушокъ). Чому-жь бы не схотѣла?... адже-жь въ Америцѣ дѣвчатъ досыть...

Джорджь (встае). Гай, гай! Я знаю, що досыть, але мало такихъ, на котрыхъ бы можь здати газдовство! (Маруся тежь встае) Хиба подемо?...

Маруся (тихо). Та ходѣмъ! (водходять).

СЦЕНА 4.

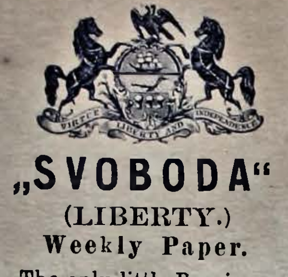
Євка, Анна опосля Михайло.

(Євка и Анна входять въ розговорѣ).

Анна. Тото жь я вамъ повѣдаю, кумцю солоденька, що той Джорджь, то годный парубокъ... Такъ вамъ до каждого ладно поговорить чи зо старымъ, чи зъ молодымъ, малои дѣтины не образить. Колько разовъ переходить коло нашого дому, то все склонить капелюха, не такъ якъ иншй, що задре голову до горы и дивить десь въ небеса, якъ бы хотѣвъ зорѣ лѣчити.

Євка. Правду кажете, кумо, я то сама бачу, що хлопець вченый та несогордій буде зъ него газда. А якъ вонъ чистенько коло себе ходить, ажь мило подивитись.

Р 7

„SVOBODA"
(LIBERTY.)
Weekly Paper.

The only little Russian political Newspaper published in this Country; circulating in all parts of the United States and Canada, wherever the Russian language is spoken and is the best advertising medium.

Published every Thursday at Mt. CARMEL, PA. by the „SVOBODA" Publishing Co.

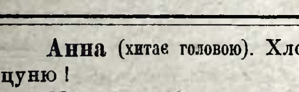
All comunications should be addressed to:
„Svoboda"
Mt. CARMEL, PA.
P. O. Box 13.

Передплата рôчна $2.00
До старого краю 3.00

Всѣ дописи и грошѣ просимъ высылати подъ адресу:
To "SVOBODA"
P. O. Box 13. — Mt. CARMEL, PA.

НАША ГАЗЕТА ВЫХОДИТЬ ЩО ТЫЖДНЯ ВЪ ЧЕТВЕРЪ.

Entered the post office at Mt. Carmel, Pa. as second class mail matter.

(Продовжене зô стороны першои).

его таборъ, бо то все не правда! Чому они вамъ не скажуть о нагайкахъ и о Сибири? Колько то тамъ людей невинныхъ терпить гôрку недолю, а тогды переконаете ся, до якого братства маете належати и якого обряду держати ся.

Приступайте численно до нашого правдиво руского братства и вписуйте ся и свои дѣти до »Р. Н. Союза«, приходѣть зъ поблизькихъ плейзôвъ, якъ Catasauqua, Allentown, Betlehem, Fulerton, Nazareth, Copley, Egypt, Cementon и Siegfried, Pa. и дайте ся записати, бо то одиноке руске товариство. А належати до товариства повиненъ кождый добрый Русинъ, бо се рѣчь дуже важна.

Минувшого тыждня покалѣчивъ ся Михайло Делетканичь, зъ Туриньска, пов. Сянокъ. Вôнъ робивъ въ камѣнной »кворѣ» при одномъ цементовôмъ млынѣ въ Copley, Pa., запалявъ ґноты, що розстрѣлюють камѣнѣ и одного разу, запаливши такій ґнотъ, не давъ ся чути черезъ довшій часъ выстрѣлъ, побѣгъ отже той на мѣсце запаленого ґнота, гадаючи, що огонь вже згасъ, але въ саму мить показавъ ся »фаєръ« и стрѣлило Михайлови въ самй очи и такъ его побило, що ледви дышучого повезли до Betlehem, Pa. до шпиталю. Покалѣченый не належавъ до жадного братства, анѣ до органiзацiи, а теперь кажуть, що на очи вже не буде видѣти. Въ краю мае жѣнку и дѣти, а достати ся до нихъ не буде мавъ о чôмъ.

В. Гришко.

Зъ COHOES, N. Y.

Дня 21. януара о 8. год. рано застрайковали кондукторы и моторманы »каръ« електричныхъ въ Troy, N.Y. Найбôльше перешкодивъ той страйкъ намъ, бо на Іорданъ мы зъ Cohoes якъ разъ не могли достати ся до нашои рускои церкви въ Трой, до котрои треба махати бôльше якъ шѣсть миль, а тутъ чоловѣкъ ненавченый пѣхотою ходити, то-жь мало хто бувъ въ церкви.

Страйкъ почавъ ся зъ того, що компанія зтягнула робôтникамъ зъ 20 центôвъ годинной працѣ на 16½. Въ фабрикахъ, що нашй люде въ нихъ робять, иде робота добре якъ при желѣзнôй вовнянôй и полотнянôй. Въ фабрикахъ полотна по бôльшôй части робять жены и нашй рускй дѣвчата, есть ихъ до сѣмдесять.

За старанемъ нашого отця духовного мае заложити ся дѣвоче братство. На разѣ записало ся до 50 дѣвчатъ. Дай Боже, щобы вже разъ зробили тутъ якій порядакъ, бо якось дуже лѣниво нашй люде вступають въ братства и не хотять забезпечити ся въ рускôй органiзацiи „Р. Н. Союзѣ" на случай нещастя.

Наше братство св. О. Николая въ Трой зъ тымъ новымъ рокомъ помалу розвивае ся и днесь числить до 60 членôвъ, а передъ рокомъ було всего только 12 членôвъ.

Ще у насъ бракуе школы и то такои школы, где бы и молодй и старшй вчили ся, но у насъ дуже трудно завести одну таку школу, бо парафія складае ся ажь зъ трехъ мѣсцевостей, тожь треба бы ажь три школы.

П. Ровчковскій.

Вѣсти изъ старого краю.

Наша Австрія залѣзла въ болото и анѣ рушь впередъ. Свѣдчить се, що въ протягу 6 лѣтъ пересунулось ажь 8 мiнiстрôвъ, а деякй зъ нихъ жили ледви пару мѣсяцѣвъ. Ось мiнiстерство гр. Клярого пôшло спати, а на его мѣсце прійшло Віттека, але и те не годне ничь зробити, отже прійшло знову нове мiнiстерство пôдъ президентурою Керберга. Но, здаесь, що и те мiнiстерство не пожіе довго и такъ буде доси, доки Австрія не переродить ся въ унію самостôйныхъ нацiональныхъ державъ.

У Львовѣ, рускôмъ мѣстѣ, радивъ польскій галицкій соймъ ажь цѣлыхъ два днu. Але що паны дуже помучили ся, то казали имъ пти вôдпочати. Корысти зъ двоx дневныхъ парадъ тôлько, що населене довѣдалось, що податки мають бути пôдвысшенй о 6 цт.! (Щобы паны мали що красти). Правда, при тôй нагодѣ нашь посолъ Д-ръ Окуневскій знову выговоривъ правду публично, але до тыхъ панôвъ говорити значить тôлько, що кидати бисеры межи св...

Веселу вѣсть мусимо занотовати, а то се, що въ старôмъ краю утворилась нова полiтична органiзацiя, котра мае цѣль злучити всѣ щиро-робучй силы въ одно и провадити полiтичну акцію невинно певнымъ крокомъ впередъ. До тои органiзацiи належать всѣ щирй и прихильнй народнôй роботѣ патрiоты, безъ рôжницѣ партій. Правда, се не сподобалось прихвостнямъ польскои полiтики на Руси и россійскимъ перевертнямъ, але не велика се шкода, бо зерно чисте мае бôльшу вартôсть, хоть его менше, якъ зъ половою. Проґрама тои органiзацiи се програмова, культурна, на скрôзь демократична праця коло освѣдомленя нашого народу; она увзглядняе не лишь теперѣшне положене Русинôвъ, але такожь всьо, що можливе въ будучности зайти; се мае бути невинна праця, поки не осягнесь нашого идеалу: Русь-Украина безъ пана и хлопа! На чолѣ тои органiзацiи стоять люде, на котрыхъ певно можь рахувати. Правда, не всьо есть въ програмѣ, що повинно бъ бути, ну, але мы сподѣемось, що часъ и щира робота всѣ тй ямки выгладить. А зô своеи стороны можемо пожелати якъ найлѣпшихъ успѣхôвъ.

Потѣшаючимъ въ програмѣ новои органiзацiи есть се, що она неограничуе своеи дѣяльности лишь на галицку Русь, але обѣцюе працювати для всѣхъ Русей: буковиньскои, россійскои и угорскои. Щасть Боже! Але въ програмѣ не могли мы нѣякъ вôднайти того, якъ та органiзацiя буде вôдносити ся до американьскихъ Русинôвъ въ Спол. Державахъ, Канадѣ и Бразилiи. Рѣчь се важна и — на нашу гадку — жадна народна органiзацiя не повинна о насъ забути. А тымъ часомъ выходить на те, що призабула, чого у инишхъ народôвъ нема. Въ Галичинѣ думають, що то всьо, що вывандровало за море, пропаще — мусить вынародовити сь. Тымчасомъ оно дуже а дуже далеко ще до того. А доки ще нема ознакôвъ загального вынародовленя, доси есть святымъ обовязкомъ народнои органiзацiи тыхъ братôвъ спомагати и стояти въ лучности, а не передъ часомъ кракати. Доси та лучнôсть була майже нѣякова. Въ церковнôмъ напрямѣ св. Юръ позабувъ на насъ, а по смерти кардин. Сембратовича зрѣкъ ся навѣть тои одробины въ корысть Риму (котрый о насъ не знае) ,и не хочуть навѣть того чути, що намъ тутъ треба людей; угорскй епископы зложили оружіе въ корысть мадяризму и не дбають о те, хто сюды иде та по що; тыхъ пару заплаченыхъ нами газетъ та книжокъ, зъ котрыхъ половина правильно-неправильно намъ высылаесь, годѣ назвати лучностю; мы оставленй своимъ слабымъ нечисленнымъ силамъ середъ чужнѣ та власнои загально поражаючои темноты на вôльнôй земли. О Канадѣ и Бразилiи навѣть того не можемо сказати. До першои въ цѣлôй галицкôй Руси не може на стôлько знайти сь фондôвъ, щобы тамъ выслати интеліґентного робôтника и дати утримане хоть на два роки зъ початку; а въ другôй, хоть есть ажь 3 робôтники, то вже мѣжь ними незгода, бо одному обздурилось що вôнъ для бразилійскихъ епископъ и конець. Просвѣты бразилійск. Русинамъ — після его думки — непотрѣбно, бо се рѣчь діявольска, а до спасенія выстарчить тыхъ пару вывченыхъ мiсiонарскихъ проповѣдей. Правда, бôльша половина людей пре въ иншу сторону, та що-жь зъ того, коли ихъ прошеня зъ Бразилiи вôдбиваюнь ся о „ушеса" Галичины лишь вôдгомономъ,— а нова органiзацiя такожь ша, — зрештою при нагодѣ, якъ се мы обѣцяли, ще поговоримо.

— Зъ тымъ рокомъ почала выходити въ Галичинѣ двѣ новй нашй газеты: »Україна«, студенстка часопись, котру выдае молодѣжь высшихъ шкôлъ и »Воля«, орґанъ рускихъ соціялъ-демократôвъ.

— На руску бурсу и церкву въ Новôмъ Санчи комiтетъ невинно збирае датки. Митрополитъ Іосифъ Сембратовичь, котрый проживае теперь въ Римѣ, приславъ вже 25 разъ по 25 зр. ав.

— Посолъ о. Танячкевичь вже приславъ 1000 льосôвъ фантовои дякôвскои лютерiи въ розпродажь мѣжь американьскими Русинами. Кождый льосъ стоить 2 короны австрійскй або 45 цнт. ам., отже кожда церковь, кождый дякъ и кождый свѣдомый Русинъ повиненъ такій льосъ набути. Рѣчь се пожиточна та патрiотична а получена зъ корыстю, бо можна щось выграти. Предметы до выграня суть дуже хорошй и призначенй для ужитку церковь. Льосы тй находять ся у о. Антонія Бончевского, въ Ансонiи, Конн. 1000 льосôвъ на ам. Русь, се дурничка, и сподѣемось, що въ протягу пару день нашй люде розкуплять!

НОВИНКИ.

—Памятайте на „Руско-Народный Дôмъ Емiґрацiйный въ Америцѣ" и присылайте чимъ скорше жертвы до редакцiи „Свободы"!

Вечерокъ въ Шамокiнь, Па.

Дня 4. н. ст. февруара въ недѣлю о 7 годинѣ вечеромъ вôдбуде ся въ Шамокiнъ вечерокъ музыкально-деклямацiйный. Вступъ вôдъ особы лишь 25 ц. Якъ подана програма показуе буде чого послухатита що побачити, бо молоденькй акторы въ оперетцѣ »Коза Дереза« повбиранй будуть въ маски та мати будуть на собѣ вôдповѣднй одяги. Хто прійде на той вечерокъ нѣколи не пожалуе тыхъ марныхъ 25 ц.

Програма вечерка така:

1) „Коза Дереза." Дитяча смѣшна оперетка.
2) „Тече вода." — дуеть въ супроводѣ фортепіяна: А. Лучковецъ и М. Мурдза.
3) а) „По морю." б) „Сирота" — хоръ.
4) Деклямацiя.— А. Лучковецъ.
5) „Помарнѣла наша доля." Сольо въ супров. фортеп. вôдспѣвая М. К.
6) Деклямацiя. — А. Мурдза.
7) „Стоить гора высокая." Сольо въ супров. фортеп. — М. Мурдза.
8) „На берѣжку" — хоръ.
9) а) „Гуляли." б) „Сонце ся сховало" — хоръ.
10) Образъ зъ живыхъ особъ.

Початокъ точно о 7-ой год. вечеромъ.

Новый хиньскій цѣсарь.

Въ Пекинѣ, столици Хинъ, проголошено, що цѣсарь, задля слабого здоровля, уступае а на его мѣсце зôставъ цѣсаремъ Pu-Chun. Давнѣйшого цѣсаря, зневолила до уступленя его мати, котра не любила свого сына за его грохи поступовй думки.

Найбôльшй народы въ Европѣ.

Після найновѣйшого обрахунку найбôльшимъ народомъ въ Европѣ суть (1) Нѣмцѣ, бо ихъ е 62 мiлiоны душь. За ними слѣдують 2) Москалѣ або Россіяне або Великоросы, ихъ е (вразъ зъ Бѣлоросами) около 56 мiлiонôвъ. 3) Третимъ народомъ суть Французы, ихъ вже нема бôльше якъ 41 мiлiонôвъ. 4) Четвертымъ народомъ суть Англійцѣ, ихъ рахують на 39 мiлiонôвъ. 5) Пятымъ народомъ суть Италiянцѣ, ихъ е 32 мiлiоны. 6) Шестымъ народомъ суть Русины, въ Россiи называнй Малоросами або Украинцями; ихъ е найменше 25 мiлiонôвъ душь. Вже значно меншій народъ е 7) Испанцѣ, котрыхъ нема бôльше якъ 18 мiлiонôвъ, и 8) Поляки, котрыхъ е 15 мiлiонôвъ. Дальшй народы, Румуны, Турки, Мадяры, Сербы, Чехи, Шведы, Голяндцѣ и т. д. и т. д. суть ще далеко меншй. И о насъ, шестôмъ народѣ въ Европѣ, ще до недавна говорили Поляки та нашй польскй перекôнчики, що насъ нема, що мы а Поляки то оденъ и той самъ народъ! А нынѣ ще те саме говорять Москалѣ и московскй перекинчики (нашй москвофiлы), що насъ нема, бо мы а Москалѣ то оденъ и той самъ народъ. И смѣшно и встыдно и сумно, що е такй люде на свѣтѣ.

Межи славяньскими народами мы другій народъ. Першимъ народомъ суть Москалѣ а третымъ Поляки. Чотвертымъ суть Сербы, котрыхъ е вразъ зъ Хорватами 7 мiлiонôвъ. Пятымъ народомъ суть Чехи, ихъ е лише 5 мiлiонôвъ и пôвъ, а однакъ они трясуть цѣлою Австрiею, мѣжь тымъ якъ насъ, Русинôвъ, е звыше чотыри разы тôлько, а нѣхто на насъ не зважае. Болгарôвъ е лише 3 мiлiоны, Словакôвъ тôлько 2, а Словѣнцѣвъ навѣть несповна пôвтора мiлiона, але й тй маленькй народцѣ хотять жити своимъ житємъ. Не соромъ же намъ, Русинамъ-Украинцямъ?

— **На** шкôльный фондъ зôбрано на вѣчу въ Jersey City, N. J. $11.70. Всѣмъ жертводателямъ складаю въ имени нашои дѣтворы Бôгъ заплать.

Касiєръ.

Анна (хитае головою). Хлопъ якъ свѣчка, кумцуню!

Михайло (входить). Та ти сѣ ту, Анѣчку? я сомъ анѣ не зналъ, же ти сѣ ту пошла!

Анна. Ты мусишь всюды за мною волочити ся якъ телятко за коровою! Не мôгъ-есь сидѣти каменемъ дома?

Михайло. О, Анѣчку, чи то намъ чьо плаче, чи чьо? Чьо я тамъ будземъ дома робицъ? Мишлѣмъ, та пуйдземъ опатрицъ кмотруню. (до Євки) Добре попледнѣ кмотраня!

Євка. Най витають въ насъ! (до обоихъ) Сѣдайте! Нашй хлопы десь пошли на якійсь мiтiнґъ, я сама дома.

Михайло. Я тамъ, кмотраньо, не шолъ на тоту сходзу. Бо поцо мне тамъ? Тамъ хцу робицъ якисѣ збури чи чьо, та нацо ми нещесца!

Анна. О, мôй чоловѣкъ нѣгде вамъ не пôде на такй дурнички, що то правда, нема що казати. Якъ я ему кажу: не йди, то послухае.

Михайло. Гей, Анѣчку, гей!

Євка. Та кого-жь мають слухати якъ не свои жѣнки? хиба вы имъ на зле радите?

Михайло. Обицяйне, кмотраня, обицяйне! Разъ члевекъ присагалъ, то не слєбодно му зламацъ присагу.

Анна. Хиба, мыслите, кумцуню, що тотй якійсь мiтiнґи на добро ворожать? Де тамъ! Понаговорюють та выстроять таке, що потому и роботы не достануть...

Євка (сплеснувши въ долонѣ). А дивѣть но, сусѣдо, до чого оно йде! А я все старому кажу: Ей, чуешь, тримай ся зъ далека вôдъ тыхъ молодикôвъ, бо зведешь на бѣду себе и мене зъ дитиною! Хиба що поможе, коли я свое а вôнъ свое?!

Михайло. Знаю, кмотраня? Мне »басъ« разъ гуторилъ, же якь не будземъ слухацъ его та такъ робицъ, якъ унъ пожада, то придзе войско и вшецкихъ насъ постреля.

Євка. О, Господи! щобы йно старый прійшовъ, вже вôнъ менѣ бôльше не пôде на тотй мiтiнґи!

Анна (знижаючи голосъ). А того нещастя то всьому причина той вашь Грицъ.

Михайло. Есъ, кмотраня, есъ!

Анна. Бѣда не мае що робити, то задирае ся зъ панами та скликуе на нихъ якйсь мiтiнґи! Будете бачили, кумцю, що вôнъ колись зôгніє въ арештѣ...

Михайло. Такъ, такъ! Тенъ Грицъ, то плани хлапъ! Чьи то его кто видзелъ въ салюне? чи то онъ зафундуе дакеди кому? чи то онъ забави сѣ якъ други людзе?

Анна. Тось правду разъ сказавъ...

Євка (зôтхае хитаючи головою). Такъ, такъ. куме! Вôнъ хоть нѣбы порядный на око, але Богъ тамъ знае, що въ якôмъ чоловѣцѣ кипить. Все йно возить ся зъ тыми книжками та газетами, а я ему все кажу: Ей, Грицю, ты колись прійдешь на нещасте зъ тыми паперами!

Анна (облесно). Кумцю! Якъ бы я вамъ всьо розповѣла, що знаю, то бы вамъ волосе дубомъ стало. Я вамъ не дивую ся, що нѣчо не знаете, якъ васъ помѣжь людьми розносять, бо сидите все дома тай працюете на чужй люде. Але отъ, гадаю собѣ, на що менѣ тое казати та робити въ дома пекло.

Євка. Що то такого, кажѣть, кумо?

Анна (зборонясь). Або я знаю, чи сказати вамъ, щобы потому не було на мене, якъ прійде що до чого?

Євка. Тôлько вы не бôйте ся вже того, кумо! Вже що я вчую, то такъ якъ бы загородивъ, не выпущу марного слова.

Анна. Та нѣбы про того Гриця...

Євка. Що-жь такого, що?

Анна (до Михайла). Ино, щобъ ты знову де не рострубивъ!

Михайло. Охъ, жено, чи ти сѣ ошалела, жеби скерзъ мое уста така вецъ виходзила?!

Анна (оглядаесь чи хто не пôдслухуе). Отъ видите, кумцю солоденька, не даромъ якійсь повѣдавъ: ты на него хлѣбомъ, а вôнъ на тебе каменемъ. Таке и зъ тымъ Грицьомъ. Вы коло него надькаете ся, обпираете, годуєте, а вôнъ про васъ та про вашу дитину таке розвозить помѣжь людей, ажь гидко згадувати.

Євка. Чи може то бути?

Анна. Абымъ такъ зъ того мѣсця не встала, най старый посвѣдчить! (штовхае его ногою) А що, не правду кажу?

Михайло. Такъ, кмотраня такъ! Моя жена нѣгда не циганѣ, на мой душу, нѣгда!

Анна. Отже и видите. Той Грицьо, розносить помѣжь людей, що десьто вы длятого прійшли до Америки, щосьте пропiячили цѣле газдôвство тай розтратили на забавахъ всѣ грошѣ, що вамъ вашь чоловѣкъ присылавъ зъ Америки. А що вже не наплете ся про Марусю, ажь грѣхъ таке згадувати передъ святыми образами. (нахиляесь до Євки) Та вôнъ вамъ торочивъ, кумцуню, що нѣбы то вы хочете на силу ихъ обоихъ поженити, бо знюхалисьте въ него грошѣ, а Маруся то таки ему на шію вешаесь, щобъ еи конче сватати. А що еще иншого не наплѣвъ ся про вашъ дôмъ, то того и не згадую.

Євка (хитае головою опосля обтирае фартушкомъ очи говорячи крôзь сльозы) А бодай-же его Панъ-Бôгъ скаравъ за мое добро табы его скаравъ! Чи видѣлисьте люде добрй таку комедiю? Та-жь вамъ, кумо, не треба казати; де-жь я до такого способна? Та-жь я щаджу центъ до цента, хотѣла бы якъ найлѣпше, а ту о! — нещасте на гладкой дорозѣ! (плаче).

Михайло. О, нехъ себе кмотраня нѣчь зъ того не робя, чьо тамъ! — чи то унъ вартъ того, аби кмотраня керзъ него плакалѣ!

Анна. Не приповѣдка а правда: добрый чôботъ не згрызе а послѣднѣй ходакъ!

Євка. Панъ-Бôгъ зъ васъ, кумо, бесѣдуе! А я все старому кажу: Ей, щось менѣ той Грицьо не подобае ся, а вôнъ ще дурный старушиско боронить его, що вôнъ статочный та розумный чоловѣкъ...

Анна. Видите, якъ то неразъ можь помылити ся.

Михайло. Я сомъ то ужь давно гуторилъ, же Грицъ плани хлапъ! Онъ ше нѣгда не зафундовалъ! Тенъ Джорджь то гей, тенъ учони члевекъ.

Анна. О, та що-жь ты знову прикладаешь Джорджа до Гриця якъ пястукъ до носа?!..

Євка. А Грицъ вамъ навѣть передъ старымъ бесѣдувавъ, щобъ мы стерегли ся Джорджа, бо мовлявъ, хто знае, якій то чоловѣкъ, а самъ отъ яке высудивъ...

Анна. Такъ теперь въ свѣтѣ, такъ!.. Та мы забалакали ся а ту хлопôвъ що йно не видно. (встае Михайло тежь) А ще васъ одно буду просити, кумцю: не кажѣть, що то я вамъ бесѣдувала, бо на що менѣ ворогôвъ!

Михайло. Обицяйне, кмотраня! Одъ насъ нѣчь планнего не вишло то жеби и теразъ пре мою жену нѣхто нѣчь не гуторилъ!

Евка. Вже вы не бôйте ся, я буду знала, що зробити.

Михайло. На Пана Бога ихъ поручамъ!

Анна. Будьте здоровенькй, кумо!

Евка. Най васъ Богъ провадить, а дякую за вôдвѣдане.

(Анна и Михайло вôдходять напередъ, Євка за ними)

(Дальше буде.)

Конскрипція або списъ населеня.

Въ тôмъ роцѣ, въ мѣсяцю червню, вôдбуде ся въ Спол. Державахъ списъ людей зъ черги двайцятый. Тому, що богато людей не знае докладно, що то таке та конскрипція, що вôдбуваесь кождыхъ 10 лѣтъ, то-жь треба заздалегôдь про те дôзнатись, щобы въ хвили спису не страхатись жадныхъ такcаторôвъ або податковыхъ колекторôвъ. Въ мѣсяцю червню будуть ходити окремй до того уповажненй урядники по всѣхъ мѣсцевостяхъ и списувати будуть людей, ехъ занятя, ихъ мастки и т. д. Най нѣхто не боить ся подати правды, бо такій урядникъ не мае права робити зъ того жадного иншого ужитку, а робить ся оно лишь на те, щобъ знати кôлько людей мають Спол. Державы, якои народности, религіи, та якъ далеко поступивъ край въ гандлю, просвѣтѣ та культурѣ. Ту пригадуемо нашимъ людямъ, щобы не подавали себе за Поляковъ, Грековъ, Словаковъ або ще тамъ за кого, але кождый мае сказати, що вôнъ есть руской народности.

Конгресъ выкинувъ Робертса.

Голосна справа мормона Робертса, що бувъ выбраный конгресменомъ зô стейту Utah, вже закôнчена. Конгресъ не хотѣвъ узнати Робертса за свого члена, бо той, пôсля своеи религіи, мавъ бôльше женъ, то-жь закидали ему многоженьство. Дня 25. януара конгресъ рѣшивъ 278 голосами противъ 50, що Робертсъ не може засѣдати въ конгресѣ, а тымъ самымъ жаденъ мормонъ, що мае бôльше жѣнокъ. Робертсъ въ початку голосованя сидѣвъ въ сали те коли бачивъ, що противъ него есть бôльшôсть, вынѣсъ ся скоренько зъ салѣ засѣданъ.

— **Про** хиньскй часописи маемо звычайно дуже слабе поняте. Нема тамъ властиво часописи въ нашомъ значѣню сего слова. Дневники не замѣщують нѣколи вѣстей про подѣѣ та выпадки сучасной хвилѣ. Ихнѣй змѣстъ выповнюють по бôльшôй части казки, поезіи та анекдоты. Про скорй информаціи хиньскій читачь не дбае цѣлкомъ, бо выходить зъ той засады, що коли мае дôзнати ся про щось, то все буде еще часъ на те. Тому не можна дивувати ся, що нынѣ е тамъ еще вѣстки про хиньско-японьску вôйну, а читате лѣ отвирають широко очи та читають се зъ такимъ интересомъ, бо нѣколи еще про сю вôйну не чули. Часописи не выходять точно. Редакторъ выдае число та накладае на него цѣну, яку лише хоче. Звычайно вôнъ самъ продае числа своеи часописи по торгахъ та публичныхъ дорогахъ, а бере за нихъ всьо, що попаде пôдъ руки: рыбы, хлѣбъ, рижъ, стару одѣжь. Ся остатня мае звычайно дуже велику вартôсть, бо хиньскій редакторъ гандлюе рôвночасно старою одѣжію.

— **Другій балъ** дѣвочого братства св. Ольги въ Бруклинѣ вôдбудеся въ суботу дня 10. февруара 1900 р. въ т. зв. „Dewey Hall", 76 N. 6-th Str., полученый зъ бесѣдами, спѣвами и декляміями. Початокъ о 7. год. вечеръ. Вступъ вôдъ особы 25 цнт.

Зводки пошли коляды!

Слово »Коляда« выводять ученй вôдъ староиндійского слова »Коль« або »Коръ« що значить »сонце«. Коляда есть длятого святомъ сонця, що дня 23. грудня завертае назадъ до насъ и пôдоймае ся чимъ разъ высше на овидѣ а затымъ и днѣ ростуть а ночи малѣють. Поганьскій свѣтъ по найбôльшôй части покланявъ ся свѣтлу. Сонце було божествомъ, що надѣляло земло свѣтломъ та тепломъ и прозябало всяку ростинпôсть. Задля сего уважано сонце добрымъ божествомъ въ противоположности до тьмы, що уважалась злымъ божествомъ. Вôдъ сего пôшовъ и дуалізмъ, вѣра въ доброго, свѣтлого Бога, Даждбога и вѣра въ лихого Чорнобога, що умертвлявъ природу и всякій ростъ, а людямъ подававъ навѣть смерть. У Перзôвъ звались тй два боги Ормуздъ (Бѣлбогъ) Ариманъ (Чорнобогъ), або Дѣва и Агира. Вôдъ сихъ двохъ послѣдныхъ именъ выводить дехто руске слово: диво и проклонъ аги на тебе! — най тебе возьме чорный богъ або пôзнѣйшій чортъ. Бѣлый и чорный богъ) або свѣтло и темнота, жите и смерть) жили зъ собою въ распрѣ та поборювали себе взаимно такъ, якъ поборюе день нôчь, а нôчь день. 23. грудень бувъ днинôю, въ кôтрôй Билбогъ або Коль ставъ перемагати Чорнобога. Въ сѣмъ дни родивъ ся Коль, а свѣтло рôздва, опроваджувано зъ всякимъ торжествомъ. Слѣды сего торжества задержались въ насъ по нынѣ и сполучились зъ Рождествомъ Христа. На горбахъ палено огнѣ такъ само, якъ нынѣ по рôздвяныхъ святахъ палять ще дѣдуха, с. е. солому, якою выстелюесь хата на коляду. По хатахъ вôдбувались пиры, а на такихъ пирахъ споживано кол-ачѣ и кол-иво. За пиромъ желано собѣ якъ и нынѣ за святою вечерою. За пиромъ ворожено долю, на грядучій рôкъ врожай, жениховъ, якъ и нынѣ, кидаючи коливо або кутю до стелѣ. За пиромъ и спѣвано въ честь Коля — коляды. Мерцямъ, якихъ гребано въ старину такп по кутахъ хаты, ставляно мовь грецкимъ пенатамъ жертвы зъ збôжа, снопы, що и нынѣ кладуть ся по кутахъ. — Мерцямъ давано участь и въ пирѣ, полишаючи для нихъ черезъ нôчь па столѣ веяку страву и ложки. Вôдъ сего звычаю пôшла и назва »кутя«. Свято коляды було такъ великимъ святомъ, що и домашный товаръ бравъ въ нѣмъ участь. Зъ »козою« ходять парубки по нынѣ по селѣ, а рогатый товаръ говоривъ навѣть въ свято Коля. На коляду, вѣровано, выходили навѣть мерцѣ зъ своихъ могилъ и гостили мѣжь людьми черезъ весну ажь до проводôвъ по теперѣшныхъ великодныхъ святахъ.

Жертвы на „Р. Н. Дôмъ Емиграційный въ Америцѣ."

На »Р. Н. Дôмъ Емиграційный въ Америцѣ« зложили:

Зъ Джерзи Сити, Н. Д.	
о. Н. Подгорецкій	$25.00
Зъ Ансонія, Конн.	
Ванько Дмитро	25.00
Зъ Ню Йорку.	
Паршанкъ Ив.	1.00
Мелникъ Катарина	1.00
Дулякъ Настя	1.00
Кавочка Настя	1.00
Зъ Мт. Кармель, Па.	
о. Макаръ Ст.	5.00

Повѣдомляемо зъ порученя комітету, що хто жертвуе $25.00 той стае сталымъ членомъ-основателемъ »Р. Н. Д. Емиграційного«.

Зъ боевища.

Цѣлый Льондонъ, столиця Англіи, покрытый жалобою, бо послѣдни телеграмы зъ боевища доносять, що Буры побили знову англійску армію Буллера падъ рѣкою Тугеля. Зô стороны англійскои згинуло 2300 жовнѣрôвъ убитыхъ и раненыхъ. Та сама армія була вже разъ побита Бурами, але она находилась по другôй сторонѣ рѣки. По програнôй генералъ Буллеръ рѣшивъ ся перейти рѣку, побити Буровъ и въ той способъ прійти зъ помочію генералови Гвайтъ, що вже три мѣсяцѣ сидить въ Ледисмітъ, оточеный Бурами. Англійскимъ войскамъ удало ся перейти рѣку и се ихъ дуже тѣшило та дехто побоювавсь той легкости переходу, бо Буры не дуже его боронили. Опôсля забажали они здобути одну гору »Спіонъ Копъ«, що выдавалась имъ найважнѣйшою позиціею Буровъ. И дѣйсно генералъ Воренъ выйшовъ зъ войскомъ на ту гору, де заставъ малый вôддѣлъ Буровъ, що сейчасъ утѣкъ. И знову втѣха въ Льондонѣ, що теперь вже Англійцямъ отверта дорога до Ледисмітъ. Та захованє ся Буровъ було простою засѣдкою, бо они пообсаджували войскомъ и арматами всѣ сусѣдни горы и якъ стали пражити Англиковъ, то тй падали якъ мухи, а коли надôйшла нôчь, пôдъ ослоною темноты, поутѣкали и цѣла армія назадъ утѣкла за рѣку. Крôмъ великихъ стратъ въ людяхъ Англійцѣ мали ще стратити богато арматъ. Бурійцѣ помимо выграпои старають ся у Нѣмцѣвъ и Американцѣвъ, щобъ ихъ правительства вмѣшались въ ту вôйну и склонили Англію до заключеня мира. Цѣкаве теперь, чи гордй Англійцѣ склонять ся до бажань Буровъ, а будуть дальше посылати своихъ жовнѣрôвъ на зарѣзъ!

Упавъ зъ кладки.

Минувшого тыждня Петро Поливка, родомъ зъ Камяпои, повѣтъ Грибôвъ, въ Галичинѣ, вертавъ ночію зъ Шамокінъ, Па. до поблизькои мѣсцевости и упавъ зъ кладки. Рано найшли его вже неживого, а чорна вода перепливала черезъ него — мабуть оголомшеного потовченемъ затопила вода. Небôжчикъ числивъ 52 роки, лишивъ въ краю жѣнку и 3 дѣтей, однакъ пеналежавъ ту до жадпои органiзаціи. Навѣть похоронити не було кому, ажь двохъ его краяпôвъ Ефремъ и Антôнъ Лучковцѣ змилосердились надъ нещасливымъ и похоронили его по христіяньски.

Будьте уважнй!

Велике нещастє стало ся у фабрицѣ оловяной въ Jersey City, N. J. Передъ самымъ полуднемъ дня 23. сѣчня молодый Англикъ смарувавъ машину, нога ему поховзнула ся, упавъ до машины и зачали его вальцѣ тягнути до машины за руки. И зачавъ страшно кричати, а коли помôчь прійшла вже руки мавъ вôдорванй и голову вже здусило. Машину задержали и его вытягнули, але тôлько пару минутъ живъ и умеръ. Богато нашихъ рускихъ людей робить у тôй фабрицѣ, а не хотять належати анѣ до братства анѣ до „Р. Н. Союза." Ану, Братя! будьте на осторожности, бо смерть не выберае и не жде, але всѣхъ забирае.

Д. Голодъ.

— О. Д. Поливка, що бувъ якійсь часъ въ Канадѣ, вернувъ и осѣвъ яко душпастыръ въ Спол. Державахъ въ рускôй громадѣ Plymouth, Pa.

ПОСМЕРТНИ ВѢСТИ.

✝

Марія Баволякъ, родомъ зъ Вѣрхнѣ, жена Теодора Баволяка, члена »Р. Н. Союза« въ Yonkers, N. Y., упокоила ся въ Пітсбургъ, Па. дня 10. сѣчня.

Анна Жереликъ, жена Маркіяпа Жерелика, члена »Р. Н. С.« упокоилась въ Jessup, Pa.

Андрей Пастиракъ, лѣтъ 33, родомъ зъ Базоръ-Ваганъ стол. Шарошъ зъ Угорщины, членъ бр. Рожд. Пр. Бог. въ McAdoo, Pa. и »Р. Н. Союза« ч. гол. кн. 1012 зôставъ убитый карами въ бресѣ на Honey brook дня 20. сѣчня б. р.

Вѣчная имъ память!

Где есть?

Марія Когутъ, родомъ зъ Галичины. Она ѣхала до Канады и заѣхала була до Buffalo, N. Y. Звôдтамъ оповѣстила свого свояка, що ѣде до него, але не знае куда до него ѣхати и бôльше нема о нѣй чутки. Хто бы зъ чеспыхъ читателѣвъ знавъ де она е, най зголосить въ »Свободѣ« або дасть вѣдомôсть листомъ до Андрея Пайна. Если-бъ она хотѣла ѣхати до родины, то пай ю справить на дорогу до Едмонтону. Адресъ:

Andrew Paysh
Beaver Creek, P. O. Edna, Alta, Canada

OPERA HOUSE.

Въ суботу 3. февруара 1900 вôдбудесь представлене

„Big Minstrels"

въ Opera House, Mt. Carmel.

Буде то красне представлене и дуже смѣшне. Банда буде грати на трубахъ и иншихъ инструментахъ.

Тамъ можна буде подивитись на рожнй штуки и насмѣятись до розпуку.

Хто хоче весело збавити вечеръ, най прійде въ суботу до Opera House.

Друкарня „Свободы"

выготовляє дуже точно, —скоро и дешево— всякй рѣчи, якъ:

СТАТУТА ДЛЯ БРАТСТВЪ,
ТІКЕТЫ НА БАЛѢ;
ВÔДОЗВЫ,
ЛИСТЫ

и взагалѣ всякй рѣчѣ входячй въ кругъ дѣланя друкарнѣ, въ мовахъ: рускôй, польскôй и словацкôй.

Памятайте

НА ФОНДЪ ШКÔЛЬНОИ МОЛОДЕЖИ въ Америцѣ!

ЗАПЛАТИЛИ ЗА „СВОБОДУ" ВЪ ЯНВАРУ с. р.

BLOOMFIELD, N. J.	
Козакъ А.	$1.00
EXCELSIOR, PA.	
Горощакъ С.	2.00
Габура Н.	2.00
INDIAN ORCHARD, MASS.	
Тудуй В.	2.00
ELMIRA H., N. Y.	
Курила А.	1.00
KININVIE, ALTA., CANADA.	
Шевчукъ Т.	1.00
TRAUGER, PA.	
Гардый Ив.	2.00
DAUPHIN, MAN., CANADA	
Склепович Ф.	1.00
Саврій М.	2.00
STUARTBURN, MAN., CANADA.	
Дербавка Ст.	1.00
Яремовичъ А.	1.00
SIFTON, MAN., CANADA.	
Стандринъ В.	2.00
Потоцкій	1.00
CHICAGO, ILL.	
Тима В.	1.00
Тов. „Взаимопомощи"	2.00
ST. LOUIS, MO.	
Валевскій А.	2.00
MEDISON, ILL.	
Чорный Ив.	1.00
ROSTERN, SAS., CANADA.	
Манійка Я.	2.00
MT. CARMEL, PA.	
Брода Я.	2.00
NEW YORK, N. Y.	
Кода	1.00
JERSEY CITY, N. J.	
Ткачикъ Т.	1.25
Дурнякъ Иванъ	2.60
Сній Николай	2.00
Сандовичъ Кондратъ	1.00
Пунчикъ Никола	40
Ходаба Тимко	1.20
Ковальчикъ Емиль	2.00
Ющакъ Ант.	1.40
WATERBURY, CONN.	
Годіо Фавстъ	2.00
YONKERS, N. Y.	
Бр. св. Елены	2.00
Сосенко С.	2.00
PHILADELPHIA, PA.	
Хаджай Ив.	1.00
E. CHICAGO, ILL.	
Рогаль Ив.	2.00
MINNEAPOLIS, MINN.	
Фищукъ Ст.	2.00
AUBURN, N. Y.	
Мельникъ Ст.	1.00
ANSONIA, CONN.	
Шкуратъ Ив.	1.00
Ванько Д.	1.00
Фелепчакъ М.	1.00
Борошовичъ Ив.	1.00
TAYLOR, PA.	
Крайковскій Гр.	2.00
ELIZABETH, N. J.	
Явилякъ А.	1.00
TERRYVILLE, CONN.	
Ратица Гр.	1.00
NEWARK, N. J.	
Банясъ С.	2.00
Спякъ М.	2.00
Стасинъ М.	2.00
Бартко Т.	2.00

НОВЙ КНИЖКИ.

	цнт.
Календарь „Просьвіти" на р. 1900	40
Календарь Общ. Качк. на р. 1900	40
Православный календарь буков.	45
Унгварскій календарь	20

Хто хоче купити собѣ книжку руску, чи англійску, або записати журналъ (magazine) нехай пише до читальнѣ им. М. Шашкевича (залучивши за 2 цнт. марку).

Адресъ: J. J. Ardan, Box 418, Olyphant, Pa.

Цѣнникъ высылаесь на жаданє дармо.

в Mt. Carmel, Pa.

Все свѣже и добре мясо, ковбасы, шинки, солонину и все можете купити у свого руского бучера, а то по дуже низькоѝ цѣнѣ. Розвозить все на часъ. Хвалити богато не треба, бо добре само хвалить ся.

P. V. OBIECUNAS
1012 Carson str.
PITTSBURG, PA.

Интересъ банковый, заложеный въ р. 1894. Продає шифкарты на всѣ корабельнѝ лініи, где хто хоче, по умѣркованоѝ цѣнѣ.

Посылає грошѣ до всѣхъ частей свѣта дуже скоро и безпечно.

Вôнъ мешкає лишь „три бльоки" вôдъ рускоѝ церкви на „Савт Сайд". Вже часъ перестати ходити до Мошка-Берка. Кождый порядный чоловѣкъ повиненъ попирати свого а не жида. Розмовите ся зъ нимъ по свому.

Ану спробуйте!

На продажь!

Єсть до спроданя красный дôмъ на розѣ 7 и Bech str. въ Mt. Carmel, Pa. Цѣна приступна. — Хто-бъ хотѣвъ купити, най удасть ся до властителя.

SYLVESTER ROKOSZ
Mt. Carmel, Pa.

въ ШАМОКІНЪ, ПА.

Запрошує всѣхъ Русинôвъ до себе на свѣже пиво и добру віску. Хочете добре забавити ся, йдѣть до Пейка. Чекаешь на „стріткару", зайди до Пейка, а нѣколи не спизнишь ся, бо она йде попри самѝ дверѣ.

НОВОСТЬ!

Чисто американьска фірма продає гарнѝ годинники.

За $3.65 можешь достати годинникъ, але самъ заплатишь почту, а за $3.95 фірма платить сама, ще и ланцушокъ додає. Если тобѣ годинникъ не подобаесь, можешь его вôдослати, а грошѣ тобѣ звернуть.

Пишѣть на адресу:
ROYAL BARGAIN HOUSE, 334 Dearbon str.
CHICAGO, ILL.

Юліянъ Копистяньскій
(Julian Kopyscianski)
420 W. Pine st.
ШАМОКІНЪ, ПА.

Перворядный салюнъ рускій. — Найлучшѝ напитки можна ту достати, якъ: пиво на шклянки и бутельки, вина розмаитого ґатунку, горѣвки досконалѝ, цигара дуже добрѝ.

Спѣшѣть Братя Русины до свого братчика Юлька.

STANISŁAW SZARŻYŃSKI
805 Carson str.
S. S. PITTSBURG, PA.

Аптикарь зô старого краю. Має лѣкарства на всѣ хоробы, навѣть на гостець и мадру. Оденъ бльокъ вôдъ рускоѝ церкви.

Попирайте свого!

Першій, рускій салюнъ и реставрація въ ПІТСБУРГЪ, ПА.

Не вôдъ нынѣ знають наши Пітсбурчане и зъ околицѣ

АЛЕКСАНДРА ФЕДОРЧАКА,

котрый 10 лѣть працювавъ у пітсбурскихъ фабрикахъ. Має вôнъ теперь гарный салюнъ, де можь достати напиткôвъ всякого рода, а при тôмъ утримує дуже чистеньку реставрацію, де можь достати всѣлякого ѣдженя, якого лишь забагнете. Кождый Русинъ мавъ бы смертельный грѣхъ, якъ бы до другихъ йшовъ, а свого оминувъ. Салюнъ Алекс. Федорчака пôдъ назв. „народный готель" єсть при Carson Str. No 716 мѣжь 7 а 8 улицею не далеко рускоѝ церкви.

Hotel
HETMAN CHMIELNICKI

Alex Halaburda,
Mt. Carmel, Pa.

Коло лігайского дипа єсть рускій готель, одинокій на цѣле мѣсто рускій готель. Чистенько тамъ, всякѝ напоѣ, якъ віска, пиво, румъ, темпер и ин. дуже добрѝ и здоровѝ. Хто хоче переночувати, знайде тамъ чисте ложко и чемну услугу.

Ану Русины! Чи-ж будемо все ходити по чужихъ людяхъ и за свои грошѣ по кутахъ стояти?

ЗВѢСТНЫЙ СЛОВЕНЬСКІЙ АДВОКАТЪ (лоєръ)

Катлинъ и Некарда
(Catlin & Nearda)
309 Broadway
NEW YORK, N. Y.

Сей адвокатъ выправує нагороду вôдъ компанѣй, если-бъ котрого зъ роботникôвъ або убило або покалѣчило. Рôвно-жь пріймає всѣ кримінальнѝ и цивільнѝ жалобы.

Купуйте книжки и газеты!

Листки Свободнаго Слова N. 8, 12, по	16
Накануне N. 8, 9—10 по . .	11
Свободная Мысль N. 1, 2 и 3 по . .	11
Бурцевъ. За сто лѣтъ (вмѣсто 2.10)	$1.10
Дебагорій Мокріевичъ. Воспоминанія ч. 1, 2 3 и 4 по . . .	35
Правдинъ. Самосудъ толпы въ странѣ свободы	11
Правдинъ. Женщина въ странѣ свободы	11
Прозора. Притча Самарянина .	11
„ Богъ на Украинѣ . .	11
Толстой. Воскресенье ч. I. . .	80
„ „ ч. II. . .	60

Цѣна 3-ьей части еще неизвѣстна. Отдѣльные выпуски (есть ихъ уже 11) по 14 цнт. Подписка теперь прекращена. Подписавшіе ся прежде, получать романъ безъ доплаты.

За почту платимо самѝ.

Адресуйте:

A. Wasserman,
29 Clinton str. near Stanton str.
NEW YORK, CITY.

Гурра!

За дармо 50-центову фляшочку золотого атраменту достане кождый.

Хто собѣ купить за 1. доляра або дорогшу машинку до друкованя, достане бѣлявый атраментъ, а до того ще и фляшочку золотого атраменту. Єсли не хочете машинки до друкованя лишь золотый атраментъ, то зашлѣть 25 цнт., а я вамъ его пошлю и посылку заплачу. Якъ хочете мати тѝ рѣчѣ, за такъ низьку цѣну, мусите чимъ скорше по нихъ писати. Грошѣ и замовленя посылайте на адресу:

S. KELTONIK
Punxsutawney, Pa.

Дарунокъ для знакомыхъ

Мы не роздаемо тыхъ годинникôвъ, но продаемо ихъ за цѣны такъ дешевѝ низькѝ, якъ бы ихъ мôгъ купити купецъ. Иншими словами, мы заощадимо вамъ много грошей, котрѝ вы мусѣли бы выдати, купуючи вôдъ купця. Тѝ годинники гравірованѝ рукою и гварантованѝ, що носити ихъ можна за 20 лѣтъ. Накрывки суть зъ чистого золота, що спочивають на мѣшанинѣ металѣвъ, а черезъ те годинники суть тревалѝ и сильнѝ. Веркъ єсть „правдивый америк. никловый стандардъ" (недешевый швайцарскій) и хôдъ его дуже точный. Если хочете мати такій годинникъ, напишѣть ваше имя, адресъ, почту и експресный офісъ, а мы зашлемо вамъ годинникъ на нашъ коштъ до найблизшого вамъ експресового агента, а тамъ пересвѣдчите ся. Якъ вамъ подобає ся заплатите $7.75, а годинникъ уже вашъ. Если вамъ не подобаєсь, то агентъ вôдошле его назадъ на нашъ коштъ. Но не замовляйте бôльше якъ 3 наразъ, бо мы не посылаємо нѣколи бôльше одной особѣ якъ 3, також не посылаємо ихъ годинникарямъ. Если хочете мати красный 2 доляровый ланцушокъ до годинника, зашлѣть въ листѣ 50 центôвъ въ стемпсахъ або грошѣ. Такъ само повинни вы означити, чи хочете мужескій, чи женскій годинникъ, отвореный на одной сторонѣ, чи зъ покрывками по обохъ сторонахъ. Не зволѣкайте зъ замовленемъ, бо мы не можемо знати, якъ довго будемо мати годинники на складѣ.

CONSUMERS WATCH CO.
424 Main Str.
Dept. K. K. BUFFALO, N.Y.

Лишь про моихъ людей.

Терпѣвъ я богато лѣтъ за прозины природного грѣха. Выдавъ я сто долярôвъ докторамъ безъ помочи. И вже гѣдокъ поѣхавъ я до старого краю, порадивъ ся одной старой мудрой жени, котра мешкала въ лѣсѣ, знала ся на зѣляхъ и она мене вылѣчила вôдъ страшной слабости. Про те нещастє розказавъ я моимъ пріятелямъ и они вылѣчились. Тому я вынайшовъ, що всѣ головнѣйшѝ слабости можь гоѣти тыми зѣлями. По довгихъ намовахъ удалось менѣ вывѣдатись вôдъ той жены про тайну того лѣку, а я готовъ ужичити его моимъ краянамъ. Пишѣть посвому, а залучѣть стемпликъ на вôдповѣдь.

Вашъ краянъ и пріятель
Karol Johnson,
Box 292
HAMMOND, Ind.

J. BOBKOWSKI
ПРЕДПРІЕМЦЯ ПОХОРОНОВЪ.

Вынаймає також „керича" на похороны, хрестины и весѣля по дуже низькихъ цѣнахъ.

300
PEARL and MULBERRY st
SHAMOKIN PA

Удавайте ся в потребі до него.

Lehigh Valley R.R.
In Effect May 19, 1899.

Пасажерскѝ трены зъ Mt. Carmel до Buffalo, Scranton, Elmira, Wilkes Barre, White Haven, Hazleton, Mauch Chunk, Allentown, Bethlehem о год. 7:18 и 9:40 до полудня; а 12:18 и 4:40 по полудни.

До Philadelphi-и и New York-у о год. 7:13 до полудня и 12:18, 4:40 по полуд.

До Centralia, Shenandoah, Mahanoy City, Pottsville, Hazleton и до всѣхъ стацій въ околицяхъ вуглевыхъ о год. 7:13, 9:40 до полуд. и 12:18, 4:40 по полудни.

До Shamokin о год. 7:30, 11:21 до полуд; а 2:20, 6:42 и 9:56 по полудни.

Експресовѝ трены до Philadelphi-и и New York-у о год. 7:13 до полудня; 12:18 и 4:40 по полудни.

Трены до Mt. Carmel.

З New York-у о год. 8:10 до полудня и 4:10 по полуд. Въ недѣлю о год. 1:00 по полудни.

Зъ Philadelphi-и о г. 4:10, 9:00 до полуд. і 4:30 по полуд. В недїлю о год. 1:32 по полуд.

Зъ Pottsville о год. 9:45 до полуд., 12:30, 5:05 и 8:15 по полуд;

Зъ Wilkes-Barre о год. 8:00 до полудня, 3:05 и 6:06 по полуд. Въ недѣлю о год. 3:05 по полуд.

Недѣльнѝ трены до: Philadelphi-и, New York-у и до всѣхъ стацій межи тыми мѣстами о год. 9:10 до полудня.

До Pottsville, Hazleton, Wilkes-Barre и до всїх стацій в околицях вуглевих о год. 9:10 до полуд. и 5:55 по полудни.

Недїльний трен до Shamokin о год 11:20 до полуд. и 7:58 по полуд.

CHAS. S. LEE,
Gen'l Pass. Agent,
R. H. WILBUR, General Supt.

УВАГА: Хто хоче ѣхати на Весты, най купить собѣ тікетъ на лігайску желѣзницю; бо найтуньша и найвигôднѣйша. По близшѝ нформаціи удавайте ся до:

JOHN S. LAUGHLIN,
Agent L. V. R. R. Mt. Carmel, Pa

T. TALPASZ
ТЕОДОЗІЙ ТАЛПАШЪ
РУСКІЙ РЕСТАВРАТОРЪ
— и —
готельничій
246 Pearl Str.
Shamokin, Pa.
Недалеко рускоѝ плебаніи.

Добрый вечеръ друже мôй!
— Добрый вечерь, свате!
А куды такъ спѣшите?
— До Талпаша, брате!

* * *

Що за Талпашъ? Звôдки вôнъ?
— Та-жь краянъ нашъ милый
— У него всѣ Русины
— Пôдкрѣпляють силы!...

* * *

— Що за бриндзя й пиво тамъ!
— Обходить ся файно!
— Сбслугує якъ братамъ!
— Таньо надзвычайно!

Dr. S. Blumberg,
1716 Carson str.
PITTSBURG, PA.

Кождый то знає, що въ Америцѣ шукають за такимъ докторомъ, котрый покличивъ свои науки въ старôмъ краю. Д-ръ Блюмбергъ вивчивъ ся за лѣкаря на універзитетѣ въ Варшавѣ, а зложивши испитъ державный въ Філядельфіи, осѣвъ въ Пітсбургу. Дуже добрый докторъ. Розмовити ся можна по руски, нѣмецки, англійски и польски.

HENRY FREY
PHOTOGRAPHER
421 Lackawanna Ave.
Scranton, Pa.

Хочешъ мати красну фотографію, вѣрный портретъ, зайди до того фотографа. Вертаешь зо шлюбу зайди зъ жѣнкою до него, дай ся вôдобрати, а будешь мавъ на цѣле житє памятку. Маєшь красну дѣтинку, дай фотографовати у него, а будешь мати красный образъ. Єсть у Васъ братство, най зайде до того фотографа, а вôнъ Вамъ зробить фотографіи и портреты, яки хôчете. — За роботу гварантує.

Иванъ Глова
JOHN GLOWA
(POSTMASTER)
Excelsior, Pa.

ОДИНОКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR.

Всякі потрбні рѣчѣ до житя, якъ також можна купити убраня майнерскі и звичайні.

Посылає також грошѣ до всѣхъ частей свѣта, скоро, тано и беспечно.

Продає шифкарты.

Не вôдъ нынѣ вже знають люде солідного Ивана Глову.

ВЕЛИКІЙ КОМПАНІЧНЫЙ СТОРЪ
Russian Mercantile Co. Ld.
— ВЪ —
Shamokin, Pa.
327 Shamokin st.

Найбôльшій рускій компанічный сторъ въ Америцѣ. Заложеный ще въроцѣ 1889, а теперь побôльшеный, украшеный и на ново урядженый. Новый дôмъ великій, красный, котрый компанія купила 1896 року за $18.000 доказує, що може компанічна робота. — Всѣ розумнѝ Русины належать до тои компаніи, купують зô свого власного стору значить, спомагають самыхъ себе. — Мѣсячно обертає сторъ сумою $2000.

Заряджає нимъ:

Теодоръ Федько

LAUER BREWING CO.
въ READING, PA

ЗАЛОЖЕНЫЙ 1866 року. — Выробляє 25.000 бочокъ мѣсячно.

Пиво одного зъ найбôльшихъ броварôвъ въ Pennsylvania „LAUER BREWING CO." єсть вôльне вôдъ всякихъ примѣшок, и для того єсть найздоровшимъ. Завсѣгды одно и тои самои доброты и пріємного смаку и єсть споряджане пôдъ зарядомъ одного зъ найздобнѣйшихъ и досвѣдченыхъ пивоварѣвъ.

Выробляє въ найліпшôмъ ґатунку Porter and Lager Beer, Stock Ale, Old Brown Stout and Porter in Vaults.

Салюнѣсты и приватнѝ родины повиннѝ замавляти пиво лишень въ броварѣ:

LAUER BREWING CO.
READING, PA.

Dr. John Szlupas
421 Penn. Ave.
SCRANTON, PA.

Знаменитый лѣкарь. Довголѣтна практика дала єму способнôсть стати добрымъ лїкаремъ. Лѣчить успѣшно всякого рода хоробы. Має також свою власну аптику, въ котрой выробляють ся дуже добрѝ и помочнѝ лѣкарства.

Розмовить ся по руски, литовски, по польски и по англійски. — На цѣлой околици знають добре Шлюпаса.

Dr. F. J. Meek
Д-р МИКОЛАЙЧИК
Cor. Shamokin and Chesnut str.

Одинокій лїкаръ-славянинъ на цѣле мѣсто. Лѣчить всякѝ недуги совѣстно и въ короткій часѣ. Особенно незровнаный лѣкарь въ справахъ положничихъ. Говорить по англійски, руски и польски. Горячо поручаємо сего знаменитого доктора нашимъ Русинамъ.

Гавріилъ Малин[...]
Гуртовный складъ
(Wholesale)
20 Market st.
SHAMOKIN, PA.

Має завсѣгды на складѣ свѣже, добре пиво въ великихъ и малыхъ бôчкахъ зъ найлучшихъ броварôвъ, горѣвки (whiskey) и лікеры найлѣпшого ґатунку.

Братя! замовляйте у свого!

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ СТОРЪ ЗЪ УБРАНЕМЪ НА ЦѢЛ[...] ОЛИФАНТЪ, ПА.

Юрія Хиляка.

Хто хоче мати добре и красне убране, а ще до того за танѝ грошѣ, то най и[...] куповати до Ю. Хиляка, най не забуде взяти и грошей зъ собою, бо тамъ у[...] cash.

Продає вôнъ також „шифкарты" и посылає грошѣ до всѣхъ частей свѣта. — Йдѣ[...] до старого знакомого!

O. Murdza & Bro.
46. Second st.
MT. CARMEL, PA.
О. МУРДЗА и БРАТ[...]

Сторъ заосмотреный на[...] лучшими товарами, спроваджоваными впрость зъ перворядныхъ складôвъ. Живе вôнъ майже всѣхъ Русинôвъ въ Mt. Carmel. Продає також майнерскѝ одяги и посылає грошѣ до старого краю так[ъ] точно, скоро и беспечно.

Свôй до свого — а до чужого нѣ[...] ся. Жидôвъ оминайте зъ далека!

РЕСТАВРАЦІЯ и КАВЯРНЯ.
TROMETTER'S
(Тромейтер)
Cor. Rock & Sunbury st.
SHAMOKIN, PA.
напротив National B[...]

Снѣданя, Обѣды, Вечер[...]

Въ каждôмъ часѣ можна дост[ати] так горячѝ якъ и зимнѝ перекус[ки]. Потравы прилагодженѝ на европ[ей]скій способъ, дуже смачно. Услу[га] солідна. Окремѝ комнаты для родин. Найлучшѝ вина, пива, лікеры, горѣв[ки] и всѣ можливѝ напитки. Цѣна ду[же] мала.

СВÔЙ ДО СВОГО

Єфремъ Лучковец[ъ]
E. INDEPENDENCE near VINE STR.
въ Шамокінъ, Па.
— РУСКІЙ ГОТЕЛЬ. —

Чистенькій тамъ готель з[ъ] всякими выгодами. Пиво, вино, віска, темперъ и др[угѝ] напоѣ все свѣжѝ и най[]лѣпшого ґатунку. Услуга чемна и солідна. Склад[ъ] великій и малѝ поселя вп[...] добы.

УВАЖАЙТЕ, БО И ТО ВАЖНЕ!

Хто бы мавъ деяке право най не ходить по покутныхъ жидôвскихъ, такъ званыхъ „тлумачахъ", але най удасть ся до правдивого адвоката Вилама Воколека, въ Скрентов. Вôнъ залагоджує всякѝ справы въ судѣ ту и въ старôмъ краю. Зъ нимъ можна розмовити ся по руски.

Адресъ его такій:

W. Vokolek
ATTORNEY AT LAW,
502 Lackawanna Ave.
Cor. Washington Ave.
Scranton, Pa.

Учѣте ся, браты мои!
Думайте читайте,
И чужому научайтесь,
И свого не цурайтесь!
Т. Шевченко.

Всюды нѣвечить ся правда,
Всюды панує брехня,
Въ вашихъ лишь серцяхъ, о братя,
Най не повстане вона!
Ив. Франко.